

Sak 3: Årsmelding 2022–2024

Styrets årsmelding til landsmøtet 2024

Innhold

Forslag til vedtak	3
1.0 FORORD: FOLKESTYRE ER ET SPØRSMÅL OM Å TA DEMOKRATI PÅ ALVOR.....	4
2.0 STYRENDE ORGANER.....	5
2.1 LANDSMØTET	5
2.2 RÅDET	5
2.3 STYRET	6
2.4 ARBEIDSUTVALGET	7
3.0 POLITISK ARBEID OG KAMPANJER.....	7
3.1 UT AV EØS: EØS-AVTALEN SKAL ERSTATTES AV EN JEVNBYRDIG HANDELSAVTALE MED EU.....	7
3.2 UTVIKLE STERKE ALLIANSER MOT EUs UNIONSPROSJEKT.....	8
3.3 HOLD NORGE UTENFOR EUS MILITÆRUNION.....	8
3.4 ENERGI OG INFRASTRUKTUR MÅ VÆRE UNDER NASJONAL KONTROLL/ACER- SØKSMÅLET	9
3.5 EUs UNIONSPROSJEKT I KRISETID	9
3.6 FORSVAR AV ARBEIDSLIV OG VELFERDSSTAT.....	10
3.7 NATURRESSURSER, NÆRINGSPOLITIKK OG LIVSKRAFTIGE LOKALSAMFUNN ...	10
3.8 UAVHENGIG MILJØ- OG KLIMAPOLITIKK	10
3.9 EN SOLIDARISK VERDEN.....	11
4.0 ORGANISASJON OG VERVING	11
4.1 MEDLEMSUTVIKLING OG VERVING	12
5.0 INFORMASJONS- OG UTREDNINGSARBEID.....	15
5.1 MEDIA, KOMMUNIKASJON OG PRESSE	15
5.2 PUBLIKASJONER	16
6.0 DRIFT.....	17
6.1 ANSATTE.....	17
6.2 ØKONOMI.....	17
7.0 UTVALG OG NETTVERK.....	19
7.1 FAGLIG UTVALG	19
7.2 INTERNASJONALT UTVALG	19
7.3 FISKERIPOLITISK UTVALG.....	19

7.4 LANDBRUKSPOLITISK UTVALG	21
7.5 KVINNEPOLITISK UTVALG	21
7.6 KLIMA- OG MILJØPOLITISK UTVALG	25
7.7 ARBEIDSGRUPPE FOR DIGITAL SJØLRÅDERETT	26

Forslag til vedtak

Landsmøtet tar styrets årsmelding for perioden 2023–2024 til orientering.

1.0 FORORD: FOLKESTYRE ER ET SPØRSMÅL OM Å TA DEMOKRATI PÅ ALVOR

Ønsket om å bevare folkestyret og nasjonal suverenitet var hovedargumenter for nei-siden foran folkeavstemningene om medlemskap i først EF og senere EU både i 1972 og 1994. Dette var også avgjørende for at flertallet av velgerne stemte nei. Selv om nei-siden er politisk bredt sammensatt så er det fortsatt hensynet til folkestyre og sjølråderett som samler oss på tvers av partipreferanser og andre politiske skillelinjer.

Flere politiske saker de siste 30 årene viser at det norske demokratiet og folkestyret er sterkt utfordret. Makt er overført til markedet, multinasjonale konserner, uavhengige forvaltningsorganer og rettslige institusjoner – i Norge og i utlandet. Et sentralt element i denne utviklingen er EØS-avtalen, og tolkninger og anvendelsen av den. Dette til tross for at da EØS-avtalen ble vedtatt i Stortinget i oktober 1992, var det en sentral forutsetning at avtalen skal være folkerettslig og mellomstatlig, og ikke overnasjonal som et EU-medlemskap. Avtalen skulle heller ikke fordre endringer i nasjonale beslutningsprosesser.

Norge har blitt bundet til EUs praksis gjennom unionens kommisjon, domstol og byråer, uten at Norge er medlem i EU. Derfor handler EU- og EØS-debatten om både innholdet i politikken, hvordan beslutninger tas, på hvilke premisser og av hvilke organer og myndighetspersoner. Det ser vi i spørsmålene om nasjonal råderett over vannkrafta og prisen på strøm til innbyggere og næringsliv. Det samme ser vi i sakene om nasjonal kontroll med arbeidslivsspørsmålet og om innleieforbudet.

Noe som er svært gledelig er at motstanden mot norsk EU-medlemskap står sterkt i befolkningen. To av tre som har bestemt seg sier at de ville ha stemt nei i ei ny folkeavstemning. Samtidig er EØS-skepsisen sterkt økende. Meningsmålinger utført over flere år viser at en stadig større andel ønsker en annen form for avtale med landene i EU.

En løsning med en reforhandlet handelsavtale og bilaterale avtaler på andre områder er svaret på framtidens samarbeidsform med EU-landene. Hovedmålet med å erstatte EØS-avtalen med en ny avtale må være at den er mer jevnbyrdig. Det betyr ingen forutsetning om innføring av nytt regelverk fra EU. Ikke noe overvåkningsorgan eller domstol som kan overstyre norske myndigheter. Ved en ny avtale kan det forhandles om videre deltagelse i EU-programmene om forskning, utdanning og kultur. Forholdet til land i EU vil da reguleres på samme måte som vårt forhold til land ellers i verden.

Vårt hovedmål er og skal fortsatt være kamp mot EU-medlemskap og den snikende tilpasningen som stadig skjer i ly av EØS-avtalen uten tilstrekkelig vilje til å bruke handlingsrommet det snakkes så pent om i festtaler. Denne unnfalldenheten er ikke i tråd med det svaret det norske folk har gitt i to folkeavstemninger.

I stedet for å fokusere all energi på vårt forhold til våre naboland i EU er det på tide at vi løfter vår sjølstendige rolle i verdenssamfunnet. Verden er større enn Europa. La oss derfor enes om at vårt nei til EU er et ja til folkestyre og forpliktende internasjonal solidaritet og samhandling.

Einar Frogner, leder i Nei til EU

2.0 STYRENDE ORGANER

2.1 LANDSMØTET

Landsmøtet 2022 ble avholdt 11.–13. november 2022 på Scandic Oslo Airport og besto av 195 delegater, gjester, ansatte og observatører.

Politisk fokus for landsmøtet var «Verden er større enn EU: Folkestyre, miljø og solidaritet». Landsmøtet vedtok følgende uttalelser: «Verden er større enn EU», «EUs energipakke 4 må avvises i denne stortingsperioden», «Strømprisen skal avgjøres i Norge og ikke av EU», «Landbrukspolitikken vår vil vi styre sjølve, slik avtala var!», «På jernbane og taxi løper regjeringen fra Hurdalserklæringen», «Erstatt EØS-avtalen med en jevnbyrdig handelsavtale» og «Arbeidslivet for kvinner i EU». Arbeidsplanen for perioden 2022–2024 ble vedtatt med følgende satsingsområde: ACER og politisk kontroll med strømmen og opptrapping av kampen mot norsk EU-medlemskap.

Landsmøtet 2024 arrangeres 8.-10. november 2024 på Scandic Hamar.

2.2 RÅDET

Direktevalgte rådsmedlemmer har vært Dag Seierstad, Per Olaf Lundteigen, Toril Mongstad, Therese Hugstmyr Woie, Odd Einar Dørum, Olav Randen, Lill Fanny Sæther, Guro Sofie Steinsholt, Ivar Hellesnes, Reidun Berntsen Heggen, Ranveig Kjelsnes, Terje Bjørlo, Hanna Arctander, Henrik Nordtun Gjertsen, Victoria Elisabeth Andal, Per Kristian Dotterud, Stig Aimar Hansen, Marianne Nyland, Hans Martin Storø. I tillegg har Ungdom mot EU tre representanter, styret møter med alle rettigheter og hvert fylkeslag stiller med to representanter i rådet.

Rådsmøtet 15. og 16. april 2023 ble avholdt i Oslo Handelsstands Forening. Saker var ACER-søksmål og strøm, handelspolitikk, økonomiorientering og vervekampanje. Rådsmøtet vedtok følgende uttalelser: «ACER og EU sin energiunion blir meir og meir inngripande», «EUs plattformdirektiv er feil medisin mot sosial dumping», «En rettferdig handelspolitikk».

Rådsmøtet 18. og 19. november 2023 ble avholdt på Folkets Hus Drammen. Saker var vedtak budsjett 2024, ACER-dom og strømpriser, folkestyreutvalget, bemanningsbransjen, status arbeidsplan og inntømne saker. Rådsmøtet vedtok følgende uttalelser: «Forsvar arbeidsmiljøloven og innleieforbudet mot ESA!»,

«Fattigdom og helse, gapet mellom fattige og rike i EU» og «Kampen for politisk kontroll over krafta fortsetter».

Rådsmøtet 20. og 21. april 2024 ble avholdt på Oppsal samfunnshus i Oslo. Saker var økonomi, innledning om EØS-utredningen, vervekampanjen, endring av lokallags fylkestilhørighet og innkomne saker. Rådsmøtet vedtok følgende uttalelser: «Norsk sikkerhet og det norske fredsarbeidet ivaretas best utenfor EU», EØS-debatten er et spørsmål om å ta demokratiet på alvor», «Fisken må til land, skape arbeidsplasser og levende lokalsamfunn», «Veto mot fornybardirektivet», «EUs bygningsenergidirektiv mangler lokal tilpasning» og «EUs reviderte avløpsdirektiv mangler lokal tilpasning».

2.3 STYRET

Styret har i perioden bestått av Einar Frogner (leder), Heidi Larsen (nestleder), Erlend Kvittum Nytrøen (gikk ut av styret i oktober 2023 da han ble utnevnt til politisk rådgiver for kommunalministeren), Sofie Axelsen Osland, Olaf Gjedrem, Boye Ullmann, Sandra Edith Kalland Tenud, Kjell Erik Brandstadmoen, Frankie Solberg Rød, Per Inge Bjerknes, Hagenau, Randi Karlstrøm, Arne Byrkjeflot (rykket opp fra 1. vara til fast styremedlem etter at Nytrøen gikk ut av styret) og Ungdom mot EUs leder Kim René Hamre (fra våren 2023). Varamedlemmer er Oddrun Årflot, Ole Kristian Setnes og Jon Trygve Røkeberg Bergsåker. I tillegg har Handel og Kontor-klubbens leder Frida Aune Borstad/Sindre Humberstet og generalsekretær Kjell Arnestad møtt på styremøtene.

Det er i perioden holdt 15 styremøter. Av disse har seks vært nettmøter. Det er også gjennomført to felles styre- og stabssamlinger i perioden. Faste punkter på styremøtene er aktuelt politisk, orientering fra Ungdom mot EU og økonomi/medlemstall, samt orienteringssaker.

Styret har drøftet og vedtatt en styreinstruks som regulerer rollene og oppgavefordelingen mellom styret og arbeidsutvalget, samt hvilke rapporter og rutiner styret ønsker seg rundt møtene og protokollføring. Styret vedtar også hvert år en møteplan for året med styre- og AU-møter, og denne holdes oppdatert med andre møter som Nei til EU sentralt arrangerer.

Nei til EU tapte Acer-søksmålet i lagmannsretten, den viktigste enkeltsaken i perioden. Styret vedtok 8.12.2022 å anke til Høyesterett. I tillegg har arbeidet mot høye strømpriser og EUs energipakke 4 stått sentralt i styrets arbeid i perioden.

Våren 2024 vedtok styret å sette i gang et prøveprosjekt for å øke antallet faste givere. De gode resultatene av dette prosjektet la grunnlag for rådets vedtak i april om å rulle ut prosjektet for hele medlemsmassen.

Alle godkjente protokoller fra styret sendes til direktevalgte rådsmedlemmer, ledere og nestledere i fylkeslaget, utvalgsledere, Ungdom mot EU og staben.

2.4 ARBEIDSUTVALGET

Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Einar Frogner (leder), Heidi Larsen (nestleder), Erlend Kvittum Nytrøen (nestleder, fram til oktober 2023) og Sofie Axelsen Osland. I tillegg møter generalsekretær Kjell Arnestad.

AU har i perioden hatt 14 møter. Med unntak av en årlig AU-samling har møtene vært digitale. AU forbereder dagsorden og sakspapirer til styremøtene, tar seg av løpende saker etter vedtak i styret, rådet og landsmøtet, varslingssaker og saker etter Retningslinjene for trygg organisasjon, samt andre saker av administrativ art.

Alle godkjente protokoller fra arbeidsutvalget sendes til styret, direktevalgte rådsmedlemmer, ledere og nestledere i fylkeslaget, utvalgsledere, Ungdom mot EU og staben.

3.0 POLITISK ARBEID OG KAMPANJER

3.1 UT AV EØS: EØS-AVTALEN SKAL ERSTATTES AV EN JEVNBYRDIG HANDELSAVTALE MED EU

Meningsmålinger som spør om ja eller nei til EØS-avtalen, har vist et synkende flertall for EØS-avtalen de to siste årene. I Sentios måling for Klassekampen og Nationen i april 2024 svarte 49 % ja til EØS og 27 % nei (24 % vet ikke). I mai 2022 svarte 65 % ja, så det har skjedd en signifikant endring. Andre målinger viser dessuten at et flertall foretrekker en handelsavtale i stedet for EØS-avtalen.

Gjennom 2023 og første kvartal 2024 arbeidet Nei til EUs folkestyreutvalg (opprinnelig kalt EØS-utvalget) med en rapport om erfaringer med EØS-avtalen, handlingsrommet og alternativer. Rapporten ble lansert i mars, og er publisert både i en papirutgave og på Nei til EUs nettsider. Innholdet er formidlet gjennom en rekke kortere tekster, videoer og delebilder i alle Nei til EUs kanaler, inkludert Vett nr. 1 2024 (30 år med EØS). Ut fra rapporten har det vært kronikker, debattinnlegg og intervjuer blant annet i Altinget, P4, Nationen, DN og Klassekampen.

Et hovedpoeng i rapporten er hvordan EØS-avtalen svekker folkestyret. EUs økende sentralisering av myndighet hos en rekke byråer som Norge knyttes til gjennom EØS, som energibyrådet Acer og jernbanebyrådet ERA, bryter med forutsetningen om EØS-avtalen som en folkerettslig avtale – og ikke overnasjonal som et EU-medlemskap. Norsk suverenitet svekkes gjennom uthulingen av EØS-avtalens to-pilarsystem og Stortingets praksis med å avstå myndighet med vanlige flertallsvedtak.

Folkestyreutvalget besto av: Einar Frogner (leder), Boye Ullmann, Heidi Kristin Larsen, Dag Seierstad, Heming Olaussen, Ingunn Gjerstad, Arne Pedersen, Rose Maiken Flatmo, Ole Kvadsheim, Fanny Voldnes. Morten Harper var sekretær for utvalget.

Regjeringens EØS-utredning avla sin rapport i april 2024 (NOU 2024:7). Nei til EU har vært aktiv i debatten rundt utredningen og levert en høringsuttalelse. Flere fylkeslag i Nei til EU, enkeltpersoner og andre organisasjoner uttalte seg i høringen, der de fleste høringsvarene var kritiske til EØS-avtalen.

Gjennom perioden er det arbeidet med å synliggjøre konsekvenser av EØS-avtalen på ulike samfunnsområder, som energi, arbeidsliv og miljø. Det er arbeidet for å få fram kunnskap om hva som er forpliktelser gjennom EØS-avtalen, og hva som tilhører nasjonalt selvstyre. Nei til EUs skriftserie Vett nr. 1 2023 drøfter handlingsrommet i EØS-avtalen. Det er videre arbeidet for å vise at Norge har markedsadgang til EU også uten EØS-avtalen, blant annet med handelsavtalen som gir tollfrihet for alle industrivarer.

3.2 UTVIKLE STERKE ALLIANSER MOT EUs UNIONSPROSJEKT

Nei til EU legger stor vekt på å ha nær kontakt med spesielt våre søsterorganisasjoner i Norden. Vi har mye å lære av hverandre, og det er et naturlig forum for å diskutere EUs utvikling. Vi deltar på landsmøtene til Folkebevegelsen mod EU og Nej till EU, og de deltar på vårt.

- Nei til EU inviterte våre nordiske søsterorganisasjoner til et felles møte i Oslo i juni 2023. Folkebevegelsen mod EU og Nej till EU deltok sammen med AU i Nei til EU og internasjonal leder. Møtet vedtok [en felles uttalelse](#).
- I juni 2024 arrangerte vi [et webinar](#) foran valget til EU-parlamentet med leder av Folkebevegelsen mod EU.
- Vett nr. 2 2024 (november) om EUs utvikling vil inneholde bidrag fra Danmark og Island.

På nasjonalt plan har vi et utbredt samarbeid med organisasjoner i fagbevegelsen, miljøbevegelsen, kvinneorganisasjoner og mange andre. Dette foregår særlig i våre utvalg. Også ledelsen har hatt møter med våre viktigste samarbeidspartnere i fagbevegelsen, landbruksorganisasjonene og de fleste nei-partiene i perioden.

3.3 HOLD NORGE UTENFOR EUs MILITÆRUNION

Sikkerhetspolitikk er viet et eget kapittel i Folkestyrerapporten (se punkt 3.1), og temaet ble i april 2024 gjenstand for et webinar. Utviklingen i EUs militære ambisjoner er analysert og kommentert gjennom artikler på Nei til EUs nettsider. Det er også betydningen av å beholde norsk sikkerhetspolitisk suverenitet og avvise forsøk på å integrere Norge i EUs militærunion.

3.4 ENERGI OG INFRASTRUKTUR MÅ VÆRE UNDER NASJONAL KONTROLL/ACER-SØKSMÅLET

I oktober 2023 ga Høyesterett staten medhold i at Stortinget ikke brøt Grunnloven da suverenitetsavståelsen i EUs tredje energipakke ble vedtatt med alminnelig flertall. Nei til EU avsluttet deretter den rettslige prosessen mot norsk deltakelse i energiunionen, men den politiske kampen fortsetter.

Gjennom toårsperioden har kampen for nasjonal politisk kontroll med krafta vært en av Nei til EUs hovedsaker. Det ble lagt ned et stort arbeid i anken til Høyesterett og sakførselen. Rettssaken ble også brukt som plattform for offentlig debatt og kritikk av tilknytningen til EUs energiunion. NRKs lenge manglende dekning av rettssaken utløste en proteststorm. ACER-saken ble tema for NRKs Debatten i september 2023, og det var bred mediedekning da dommen fra Høyesterett kom. Nei til EU ble ikke idømt statens saksomkostninger. Til tross for en omfattende pengeinnsamling gjennom flere år for å finansiere søksmålet, måtte organisasjonen dekke deler av utgiftene med oppsparte midler.

Hvordan nasjonal politisk kontroll med krafta har blitt svært vanskelig på grunn av EUs energiunion, er belyst gjennom flere utredninger, notater, hefter, løpesedler, kronikker, videoer, delebilder osv. Nei til EU er en sentral aktør i mobiliseringen for å ta Norge ut av ACER og bruke vetoretten mot EUs fjerde energipakke. I et innspill til stortingspartienes programarbeid har Nei til EU framlagt krav om veto mot fjerde energipakke. Særlig gjennom Nei til EUs faglige utvalg er det arrangert flere nasjonale konferanser om temaet.

3.5 EUs UNIONSPROSJEKT I KRISETID

Valget til EU-parlamentet i juni 2024 ble nok en demonstrasjon i avmakt, der nesten halvparten av velgerne ikke brukte stemmeretten. Valget er analysert og kommentert gjennom webinar, bakgrunnsartikkel på Nei til EUs nettsider, pressemelding og kronikk.

EU utvikler seg i retning en stadig tettere union innenfor blant annet utenriks- og sikkerhetspolitikk, energi, arbeidsmarked og helse. Motsetningene i EU er sterke og synlige, både ved at klasseskillene øker og velferdsordninger svekkes. Det er arbeidet for å vise hvordan EU overtar myndighet fra medlemslandene, og at dette går på bekostning av folkestyret.

Enkelte på ja-siden har forsøkt å bruke den svekkede kronekursen de siste årene som et argument for at Norge bør ha euro – det vil si blir EU-medlem – eller knytte seg til euroen med fastkurs. Et solid nei-flertall i meningsmålingene tyder på at dette argumentet ikke har stor kraft. Gjennom artikler særlig på Nei til EUs nettsider er det argumentert for fordelene ved at Norge er utenfor euroen og dermed kan føre en selvstendig penge- og rentepolitikk, samt at kronekursen har gitt gevinst for eksportnæringene.

EUs utvikling er tema for Vett-heftene nr. 2 2023 og nr. 2 2024, med både egne og eksterne bidrag.

3.6 FORSVAR AV ARBEIDSLIV OG VELFERDSSTAT

Folkestyrer rapporten (se punkt 3.1) tar for seg temaer relatert til arbeidslivet og hvordan EØS-avtalen har svekket faglige og sosiale rettigheter for arbeidstakere i Norge. I perioden har vi uttalt oss på temaer som innleie, HOFO, kabotasje og helseunionen på nettsidene, i Vett, sosiale media og redaksjonelle media.

Vi har også sendt inn innspill til partienes arbeidsprogrammer på viktigheten av en sterk offentlig helsesektor, styrket nasjonal helseberedskap og nei til EUs helseunion, og innspill på vern av den norske forhandlingsmodellen og veto mot minstelønnsdirektivet. Gjennom arbeidet i faglig utvalg har Nei til EU i perioden samarbeidet med fagbevegelsen. Nei til EU har arrangert formøter på Trondheimskonferansen og planlegger formøte på Trondheimskonferansen i 2025. På kvinnekonferansen i både 2023 og 2024 har spørsmål relatert til helse og velferdsstat blitt tatt opp.

3.7 NATURRESSURSER, NÆRINGSPOLITIKK OG LIVSKRAFTIGE LOKALSAMFUNN

Folkestyrer rapporten (se punkt 3.1) tar for seg nærings- og distriktpolitikk og forvaltning av naturressursene, og gjør opp status for konsekvenser etter 30 år med EØS-avtalen. Beredskap, herunder matberedskap, er viet et eget kapittel i rapporten.

Nei til EU avga hørings svar om Genteknologiutvalgets rapport (NOU 2023:18) der vi understreker viktigheten av at Norge fortsatt selv skal bestemme politikken vedrørende GMO.

Samarbeidet med organisasjonene i primærnæringene er videreført gjennom landbrukspolitisk utvalg (se punkt 7.4) og fiskeripolitisk utvalg (punkt 7.3), samt av Nei til EUs ledelse, blant annet gjennom deltagelse på landsmøter. Viktige saker har vært hvordan import fra EU fortrenger norsk matproduksjon og foredling, og EUs forsøk på å kreve økte fiskekvoter i norsk farvann. Vårt budskap om fiskerikonflikten har særlig blitt formidlet gjennom sosiale medier, med god respons. Det er også utviklet kontakt med ulike deler av miljøbevegelsen, blant annet med deltagelse på Natur og Ungdoms sommerleir i juni 2024.

Arbeidet mot EUs fjerde energipakke har vært høyt prioritert i perioden. Se punkt 3.4 for nærmere omtale av arbeidet med kraft og ACER.

3.8 UAVHENGIG MILJØ- OG KLIMAPOLITIKK

Folkestyrer rapporten (se punkt 3.1) behandlet temaer relatert til energi og kontroll over krafta, og EØS sine konsekvenser for miljø og klima. I perioden har vi skrevet om mineraler, kjemikalier, EUs klimapolitikk og naturkonsekvensene til EUs energipolitikk på

nettsidene, i Vett, sosiale media og i redaksjonelle media. Fornybardirektivet har blitt en viktig sak i denne perioden, som illustrerer hvordan EUs energi- og klimapolitikk går på tvers av lokaldemokratiet og naturen. Vi har også vært i debatt om EUs klima og miljøpolitikk på Natur og Ungdoms sommerleir og vært i Natur og Ungdoms blad *putsj* på temaet.

3.9 EN SOLIDARISK VERDEN

I perioden har Nei til EU samarbeidet med en rekke internasjonale organisasjoner og solidaritetsorganisasjoner. Vi samarbeider for eksempel med mange organisasjoner (blant annet Spire, LAG, ATTAC, Handelskampanjen) på arbeid rundt Mercosur-EFTA-avtalen. Vi har hatt saker på nettsiden, i Vett og i redaksjonelle medier på både Mercosur-EFTA-avtalen, rettferdig handel og EUs nye migrasjon- og asylpakt. Videre arbeider vi med å arrangere et møte i samarbeid med flere solidaritetsorganisasjoner om handelsavtaler på Norges Sosiale Forums dagskonferanse 2. november. En rettferdig asyl- og flyktningspolitikk er også et av temaene på årets kvinnekongress.

4.0 ORGANISASJON OG VERVING

Fylkes- og lokallagene er grunnstammen i organisasjonsarbeidet. Nei til EU har opprettholdt inndelingen med 19 ulike fylker og har fungerende fylkesstyrer i alle fylkene. Fylkes- og lokallagene gjennomfører konferanser, utrednings- og skoleringsarbeid, alliansearbeid og utadretta informasjons- og vervearbeid. Nei til EU har kontaktpersoner i et flertall av landets 357 kommuner og over 50 aktive lokallag.

Organisasjonsavdelingen har jobbet med videreutvikling av organisasjonens nettsider for tillitsvalgte og utvikling av nettbasert skolingstilbud.

Avdelingen har utover dette bidratt med veiledning og hjelp med momskompensasjonsordning, vervearbeid, bistand ved møter og møtemobilisering, opplæring og bistand i digital møteplattform, nettpubliserings, opplæring i medlemsregister, bruk av sosiale medier med mer.

Nei til EU har vært til stede under Arendalsuka både i 2023 og 2024. Vi har bistått Aust-Agder Nei til EU ved standsvirksomheten, som fylkeslaget har hovedansvar for. I 2023 arrangerte vi eget møte: Handlingsrommet i EØS-avtalen – kan det brukes for å sikre politisk kontroll med strømprisen? med Eva Nordlund som debattleder.

I 2024 hadde vi ikke eget møte, men deltok på andres EU-relaterte møter. Einar Frogner var paneldeltaker hos Altinget da de presenterte ny EU- og EØS-måling. Under Arendalsuka produserer vi intervjuer, reportasjer og andre artikler, samt bidrar i vervearbeidet.

Øvrig møtevirksomhet og kontakt:

- I 2023 ble det gjennomført to fylkesledersamlinger. Disse utgikk i 2024 av økonomiske årsaker.
- Jevnlige nettmøter mellom leder, generalsekretær og fylkeslederne.
- Ukentlige møter for organisasjonsrådgiverne.
- Samtlige fylkeslag har gjennomført årsmøte for 2023 og 2024.
- Tre ulike e-postlister for hhv. fylkesstyrene, fylkeslederne og organisasjonsrådgiverne.
- Skolering ved besøk i fylkeslagene.

Nei til EU er medlem i Studieforbundet natur og miljø. Fylkeslagene kan også bruke ordningen.

Organisasjonsavdelingen utgjør tre årsverk fordelt på tre rådgivere og bistår i fellesskap fylkene. Organisasjonsrådgiverne jobber tett med medlemsansvarlig og økonomi- og administrasjonsansvarlig. De har en viktig rolle når det gjelder å ivareta kontakten mellom Nei til EU sentralt og fylkeslagene.

4.1 MEDLEMSUTVIKLING OG VERVING

Medlemmene er Nei til EUs viktigste ressurs. Målet for foregående periode har vært at flere skal melde seg inn i Nei til EU. Prioriteringen har vært å rekruttere nye medlemmer gjennom satsing på nasjonale verveuker, samt at fylkeslagene gjennomfører gjenvervingsarbeid minimum to ganger per år.

2023

Målsetningen for året var å nå 20 000 medlemmer innen årets slutt. Det ble gjennomført to kampanjer, en vårkampanje og en høstkampanje. Temaet for kampanjene var «folkestyre, solidaritet og miljø». Det ble laget en enkel løpeseddel basert på kampanjemaet og ny layout til roll-ups og strandflagg. Maskineriet ble engasjert for ringeverving av kommune- og fylkestingskandidater i alle fylker.

Vårkampanjen ble gjennomført mellom 17. april og 10. mai, med et mål om 500 nye medlemmer. Kampanjen resulterte i 570 nye medlemmer, hvor 492 av de ble vervet av Maskineriet. Høstkampanjen ble gjennomført mellom 24 august og 12 september. Det ble vervet 365 nye medlemmer, hvor 297 av de ble vervet av Maskineriet.

2024

Årets vervekampanje ble gjennomført mellom 29. april og 16. juni, og resulterte i 627 nye medlemmer, i tillegg til at mange ønsket mer informasjon om organisasjonen sitt arbeid. Temaet for kampanjen var «hvorfør bli medlem i Nei til EU». Til kampanjeukene ble det produsert «hvorfør er jeg medlem» videoer, videoer med budskap fra folkestyrerapporten og ulike delebilder. Fylkeslagene fikk tilbud om kampanjepakker med materiell de kunne bruke under kampanjen. Maskineriet ble engasjert for ringeverving for kommune- og

fylkestingskandidater i alle fylker. Det ble i tillegg prøvd ut å kjøpe ringelister, noe som ikke fungerte så godt som ringelistene vi selv lagde.

Kontingentinnkreving

Nei til EU sentralt krever inn medlemskontingent gjennom medlemsregisteret i Hypersys. Fordelingen til fylkeslagene gjøres gjennom fylkesoppgjøret to ganger i året. Hoveddelen av innbetalingene skjer i løpet av første kvartal.

2023

I 2023 ble hovedkravet for medlemskontingent sendt ut noe senere enn tidligere år. Hovedkravet ble i februar sendt ut til alle medlemmer med avtalegiro, e-post og på SMS. Det ble sendt ut purringer på SMS, e-post og brev flere ganger både på vårhalvåret og på høsthalvåret.

2024

I 2024 fikk Hypersys et nytt innkrevingssystem i forbindelse med nytt grensesnitt. Hovedkravet ble i januar sendt ut til alle medlemmer med avtalegiro, e-post og brev. Purringer ble sendt ut i april, august og oktober.

Gjenverving

Fylkeslagene skal etter arbeidsplanen prioritere rekruttering av nye medlemmer gjennom satsing på nasjonale verveuker. Noen fylkeslag har jobbet godt med gjenverving, mens noen fylkeslag har ikke prioritert dette arbeidet. Gjenvervingsarbeidet er et viktig arbeid som organisasjonen er avhengig av at gjøres for å unngå å gå ned i medlemstall.

Medlemstall

Medlemmer per. 31.12.2023: 18663 (inkl. fire æresmedlemmer og ett gratismedlem).

- 14237 hovedmedlemmer, 2195 husstandsmedlemmer og 162 studentmedlemmer
- 880 første års hovedmedlemmer og 58 første års husstandsmedlemmer.
- 1020 første års hovedmedlemmer (innmeldt sent) og 83 første års kontingent husstandsmedlem (innmeldt sent)
- 6 utenlands eller Svalbard, hovedmedlemmer ikke fordelt på fylke
- Gjennomsnittsalder: 65,8 år
- Kvinneandel: 40,2 % kvinner (ikke alle i medlemsregisteret er registrert som mann eller kvinne)
- Utmeldinger: 2458 (23 stykker har gitt tilbakemelding om politisk årsak)

Fylkeslag	Medl. per 1.10.24	Alle medlemmer i 2023	Betalte medlemmer i 2023	Betalte medlemmer i 2022	Betalte medlemmer i 2021
Akershus	1485	1647	1449	1526	1468
Aust- Agder	484	572	491	539	511
Buskerud	808	1024	893	791	921
Finnmark	302	389	307	329	330
Hedmark	960	1136	1009	1081	1087
Hordaland	1689	1959	1795	1860	1813
Møre og Romsdal	1017	1222	1049	1127	1111
Nordland	1010	1312	1086	1165	1107
Nord- Trøndelag	769	918	787	813	811
Oppland	1008	1191	1032	1113	1126
Oslo	1181	1379	1232	1308	1304
Rogaland	1571	1916	1669	1790	1772
Sogn og Fjordane	887	1082	942	1028	1052
Sør- Trøndelag	1061	1312	1093	1108	1172
Telemark	722	878	733	795	775
Troms	709	862	742	743	755
Vest- Agder	645	732	641	707	650
Vestfold	653	881	752	803	770
Østfold	870	1004	918	940	865
Totalt	17831	21416	18620	19566	19400

Totalt har vi fått 880 nye innmeldinger i perioden 1.1–1.10.2024. Av disse har 764 betalt kontingenten.

5.0 INFORMASJONS- OG UTREDNINGSARBEID

Informasjonsarbeidet er ledet av leder Einar Frogner, fagansvarlig for informasjon Sindre Humberstet og utredningsleder Morten Harper, informasjonsrådgiver Eivind Formoe og politisk rådgiver Helga Hustveit. Nei til EUs ansatte produserer informasjonsmaterieil, publikasjoner og andre produkter av meget stort omfang og god kvalitet.

5.1 MEDIA, KOMMUNIKASJON OG PRESSE

Nei til EU har i perioden hatt fokus på EØS-utredning, Energipakke 4, fornybardirektivet, Acer-søksmålet, den generelle EU-debatten samt flere saker. Vi har en betydelig produksjon av innhold, meninger og standpunkter, som blir spredd via kanalene vi selv har kontroll over – egen hjemmeside, sosiale media og nyhetsbrev.

Landsmøtet i 2022 vedtok å gjeninnføre den gamle logoen, og arbeidet ble slutført tidlig i 2023.

Hjemmesider

Sindre Humberstet har hatt ansvar for nettsidene, men flere ansatte publiserer og bidrar. Produksjonen av tekster til nettsidene er høy. Det meste er politiske tekster, innlegg, kommentarer, og analyser, men vi satser også mer på produksjon av saker som synliggjør hele organisasjonen, verving, intervjuer og presentasjon av aktivister.

Sosiale media

Nei til EUs Facebook-side har et økende antall følgere. Vi økte fra 34 000 følgere i 2017 til 50 208 (2018), 52 666 (2019), 53 536 (2020) til 55 929 (2022) til 56 044 (28.8.2024).

Facebook-siden er fortsatt vår hovedkanal for formidling av egne utspill og mediesaker og blir også brukt til å mobilisere til våre arrangementer. Facebook la i 2023 om algoritmene slik at poster fra aktører som Nei til EU får mindre spredning enn tidligere, noe vi prøver å kompensere for gjennom innretning av det vi poster samt å i større grad utnytte andre kanaler.

X-/Twitter-kontoen har 4 426 følgere 28. august 2024, som er omtrent på nivå med forrige periode. X-/Twitter har i perioden blitt veldig mye dårligere, og vi bruker tjenesten lite.

Nei til EU har hatt jevnt høyere aktivitet på Instagram i perioden. Vi poster systematisk delebilder og videoer der og får økende spredning og respons. Tallet på følgere er svakt økende og har gått fram fra 2965 i 2022 til 3248 28. august 2024.

Vi har startet en satsing på å bygge opp Nei til EUs YouTube-kanal. Vi har nå 484 abonnenter og publiserer alle videoer parallelt på Facebook, Instagram og YouTube.

Nyhetsbrev

Nei til EUs nyhetsbrev sendes ut ukentlig til et stigende antall abonnenter. Etter at Standpunkt ble lagt ned har nyhetsbrevet vært den viktigste måten å aktivt nå ut til medlemmene på. Nyhetsbrevet ble fornyet sommeren 2024, og vi prioriterer det høyere enn tidligere. I 2022 var tallet på mottakere 7485 og i 2024 er antallet oppe på 10 906. De fleste abonnentene er medlemmer i Nei til EU, men nyhetsbrevet er også tilgjengelig for ikke-medlemmer.

5.2 PUBLIKASJONER

Standpunkt

Standpunkt har ikke kommet ut i perioden. Innholdet som tidligere ble gitt ut i Standpunkt blir nå publisert på nettsidene, i sosiale media og i nyhetsbrevet. Ved å ikke gi ut Standpunkt har det blitt frigjort tid til utredningsarbeid og større innsats på nettsider, sosiale media, nyhetsbrev og videoproduksjon.

Skriftserien Vett

Skriftserien Vett blir sendt ut til abonnenter, primært Nei til EU-medlemmer og tillitsvalgte i organisasjonen, samt selges på møter og etter bestilling. Skriftserien har vært gratis for medlemmer og tillitsvalgte, med frivillig abonnementsbetaling. Fra 2025 blir Vett bare sendt til betalende abonnenter. Opplag på Vett i perioden har vært fra 2500 til 4600. Heftene har blitt lagt ut på Nei til EUs nettsider i pdf-format og i nettversjon, men fra 2025 blir innholdet bare tilgjengelig på nett for abonnenter. Hefter utgitt i perioden:

- Vett 2 2024: Tema: EU etter parlamentsvalget og ny kommisjon - sikkerhetspolitikk, miljø, asylpakten og nordiske stemmer. Redaktør: Morten Harper
- Vett 1 2024: 30 år med EØS. Redaktør: Morten Harper og Helga Hustveit
- Vett 2 2023: Dyrtid for demokratiet. Redaktør: Morten Harper
- Vett 1 2023: Hva er handlingsrommet i EØS-avtalen? Redaktør: Morten Harper
- Vett 3 2022: Historier om handel. Redaktør: Morten Harper

Andre publikasjoner

Nei til EU publiserer en rekke fakta- og analysetekster på nett samt løpesedler, plakater og andre trykksaker. Vi produserer også korte videoer, samt webinarer og møter som blir sendt direkte på YouTube og Facebook.

6.0 DRIFT

Nei til EU flyttet inn i nye kontorer i Grønlandsleiret 31 i februar 2024. De nye kontorene har mindre areal, men er bedre egnet til større møter og gir et bedre fysisk arbeidsmiljø for de ansatte. Ungdom mot EU leier kontor gjennom Nei til EU, og Oslo Nei til EU og Akershus Nei til EU har inngått avtale om leie av møtelokaler.

Nei til EU belaster ikke miljøet mer enn nødvendig ved innkjøp, og det oppfordres til å benytte kollektivtransport så langt som mulig. Ved valg av møtesteder for rådsmøter og landsmøte stilles det krav om tariffavtale. Dette kravet stilles også i andre anskaffelser av noen størrelse så langt det er mulig.

6.1 ANSATTE

Nei til EU har per oktober 2024 ti ansatte, med til sammen 8,65 årsverk. I tillegg er leder honorert tilsvarende 80 %-stilling. Det avholdes ukentlige stabsmøter og faggruppemøter.

De ansatte er Sindre Humberstet (fagansvarlig informasjon), Eivind Formoe, (informasjonsrådgiver), Morten Harper (fagansvarlig utredning), Helga Hustveit (politisk rådgiver), Karl-Sverre Holdal (fagansvarlig organisasjon), Frida Aune Borstad (organisasjonsrådgiver og koordinator for landsmøte og rådsmøte), Katarina Rosø (organisasjonsrådgiver og medlemsansvarlig), Atle Enersen (it-rådgiver, 25 %), Synthia Zaman (økonomirådgiver, 40 %) og Kjell Arnestad (generalsekretær). Jan Steinholt gikk av med pensjon 1.2.2024.

Nei til EUs ansatte er representert gjennom Handel og kontor-klubben i Nei til EU, og Nei til EU er medlem av Arbeiderbevegelsens arbeidsgiverforening (AAF). Det avholdes kontaktmøter mellom Nei til EU som arbeidsgiver og klubben om lag én gang i måneden.

6.2 ØKONOMI

Nei til EUs økonomi har vært anstrengt, og vi er sårbare for kutt i bevilgninger, slik regjeringen foreslo i budsjettproposisjonen for 2023. Dette kuttet ble avverget. I hele perioden har prisstigningen vært høy, og dette rammer organisasjonen hardt siden våre inntekter ikke øker. Det har derfor vært nødvendig å gjøre smertefulle kutt, noe som går utover både kapasiteten i staben og muligheten for å drive effektivt opplysningsarbeid i tradisjonelle kanaler.

Styret satte etter landsmøtet i 2022 ned en økonomiarbeidsgruppe med representanter fra styret, fylkeslag, UmEU og staben. Gruppas mandat var å utarbeide forslag til budsjett for 2024 og 2025, samt utarbeide et notat med behov og muligheter for å sikre en økonomisk bærekraftig drift i Nei til EU og ansvarsfordeling i alle ledd, samt en forutsigbar finansiering av Ungdom mot EU. Denne arbeidsgruppa har fungert godt som diskusjonsforum og idétank.

Arbeidsgruppa har bestått av: Fra styret: Per Inge Bjerknes (leder), Arne Byrkjeflot og Heidi Larsen. Fra fylkeslagene: Jan Otto Fiplingdal (Nordland NtEU), Hanne Berg-Johansen (Østfold NtEU), Borgny Sletten (Oppland NtEU). Fra de ansatte: Sindre Humberstet. Fra Ungdom mot EU: generalsekretær Torstein Buskaker har deltatt med tale- og forslagsrett. Sekretær: Kjell Arnestad, generalsekretær.

Statlig støtte

Nei til EU mottok 3,5 millioner kr i driftsstøtte fra Utenriksdepartementet i 2022, 2023, og 2024. Midlene er ikke øremerket særskilte prosjekter, men gjennom årlig rapportering må organisasjonene gjøre rede for bruken av midlene.

Gaver

Det blir sendt ut en adressert gavegiro til hovedmedlemmer som har betalt kontingenten i inneværende år. Dette er en viktig del av gavearbeidet vårt. Gaver kan også gis via Vipps, hvilket mange velger å benytte seg av.

Våren 2024 satte styret i gang et prøveprosjekt for å rekruttere flere faste givere blant våre medlemmer, etter initiativ fra økonomiarbeidsgruppa. Dette prosjektet, som Maskineriet utførte, var svært vellykket, og rådet anbefalte styret i april 2024 å videreføre prosjektet til alle medlemmer i Nei til EU. Dette arbeidet vil være ferdigstilt til landsmøtet, men giverordningen må vedlikeholdes også i årene framover for at inntektene skal opprettholdes. Med et effektivt arbeid med faste givere vil denne ordningen gi inntekter på rundt én million kroner per år.

Svært mye av gavearbeidet fram til og med 2023 dreide seg om Acer-søksmålet. I perioden 2018–2023 samlet vi inn godt over 3 millioner kr, altså det meste av inntektene på 4,1 millioner kroner i prosjektet. Disse gavene kom fra både enkeltpersoner og fra fylkeslag i Nei til EU. Utgiftene var på vel 5 millioner. Underskuddet ble fordelt etter egenkapital på sentralt og fylkeslag etter vedtak i rådet.

Annet økonomiarbeid

Leder og generalsekretær har hatt kontakt med Norsk landbrukssamvirke og Norges Bondelag. Landbrukssamvirke har redusert støtten til en prosjektstøtte på 160 000 kr (fra 500 000 i 2021, og 3,9 millioner i 2019). Norges Bondelag har opprettholdt støtten på rundt 1 million kroner. Vi har også kontakt med Fagforbundet, som har redusert støtten til rundt 300 000 kr per år i prosjektstøtte. Det har ikke vært driftsstøtte fra fylkeslagene i perioden. Det blir i tillegg samlet inn støttebeløp fra andre fagforeninger til konkrete prosjekter.

7.0 UTVALG OG NETTVERK

7.1 FAGLIG UTVALG

Faglig utvalg består av: Boye Ullmann (leder), Dag Seierstad, Heidi Kristin Larsen, Heming Olaussen, Ingunn Gjerstad, Mats Monsen, Natalia Zubillaga, Roy Pedersen, Sara Bell, Stig Hansen, Steffen Høiland, Grethe Therese Thorsen, Eldar Myhre, Andreas Tharaldsen, Arne Byrkjeflot, John Peder Denstad, John Thomas Suhr, Joachim Espe, Atle Forfang Rostad, Håkon Kristiansen, Lars Johnsen, Ståle Johansen, Thomas Nørstad, Jørgensen og Erik Hagen. Sekretærer har i perioden vært Jan Steinholt og Helga Hustveit.

Faglig utvalg har vært aktivt i hele perioden. Siden nyttår har utvalget hatt månedlige møter, hvor vi både har skolert oss selv på viktige temaer, fått orienteringer på aktuelle saker, f.eks. fra Statsbanenes Verkstedarbeiderforening og diskutert videre arbeid. Utvalget har arrangert formøter på Trondheimskonferansen. Ellers har vi arbeidet med en rekke saker som innleie, helseunionen og HOFO. Vi arrangerte blant annet et webinar om HOFO våren 2024. Utvalget arbeider også med strøm og 4. energimarkedspakke og arrangerer faglig opprop og konferanse på 4. energimarkedspakke høsten 2024. Videre har vi bestilt rapport fra De Facto om 4. energimarkedspakke, og planlegger arbeid opp mot LO-kongressen på temaet.

7.2 INTERNASJONALT UTVALG

Internasjonalt utvalg ble satt ned i februar 2023 med disse medlemmene: Helle Hagenau (leder), Frankie Rød (styret), Kåre André Nilsen (Sp), Reidun Heggen (SV), Ungdom mot EUs representant. Det har ikke vært aktivitet i utvalget.

7.3 FISKERIPOLITISK UTVALG

Fiskeripolitisk utvalg har i perioden bestått av:

Peter Ørebech (leder), Sofie Axelsen Osland, Geir Adelsten Iversen, Arne Pedersen, Britha Stavang Berg, Helle Hagenau, Laura Johanne Olsen, Rolf-Arne Nicolaisen, Yngve Larsen, Toril Mongstad, Knut Vadla, Åshild Pettersen, Arne Byrkjeflot. Sofie Axelsen Osland er honorert sekretær.

Dessverre gikk Peter Ørebech, som var leder av utvalget, bort 11. januar 2024. Og dessverre også Rolf-Arne Nicolaisen rett etter, 26. januar. Fred over deres minne.

Etter Peters bortgang ble Arne Pedersen konstituert som leder av utvalget ut landsmøteperioden.

Mandat for fiskeripolitisk utvalg i Nei til EU:

«Fiskeripolitisk utvalg skal jobbe fram kunnskap om temaer knyttet til fiskeri, havbruk og Arktis i tråd med vedtatt arbeidsplan. Fiskeripolitisk utvalg skal arbeide med nettverks-

og alliansebygging mellom Nei til EU og ulike miljøer og organisasjoner i fiskeri, samt arrangere fiskeripolitiske møter. Utvalget rapporterer til styret.»

Perioden har vært preget av at vi først ventet på den nye kvotemeldinga fra regjeringa, som varslet lovende tiltak i Hurdalsplattformen; de ville blant annet:

- Sikre at havressursloven, fiskesalgslagsloven og deltakerloven ligger fast og forblir viktige pilarer i norsk fiskeripolitikk.
- Sikre at fisken også i framtida tilhører fellesskapet, og si nei til evigvarende kvoter.
- Utarbeide en ny kvotemelding som gir forutsigbarhet for fiskerinæringa, og som sikrer bosetting, aktivitet og lønnsomhet langs hele kysten.

I første del av perioden kunne vi ikke annet enn å vente, og mase på at kvotemeldinga skulle komme. Vi måtte vente i nesten to og et halvt år av stortingsperioden før den ble lagt fram 12. januar 2024. Og det endte i et mageplask; de fortsetter stort sett som før, med en politikk som baseres på dispensasjoner fra lovverket. Og gir noen små smuler til kystflåten. De understreker riktignok at kvotene ikke er evigvarende, men fortsetter å tillate omsetning av kvoter.

Sekretæren for utvalget deltok i åpen høring i næringskomiteen i Stortinget om kvotemeldinga og Nei til EU leverte høringsinnspill til meldinga.

Nei til EU vil ha en fiskeripolitikk som oppfyller havressurslovens hovedmål:

Den fastslår at de marine ressursene ligger til fellesskapet i Norge, og at forvaltningen av fiskeressursene skal sikre tre hovedmål:

- bærekraftige fiskebestander
- samfunnsøkonomisk lønnsomhet
- sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene

Deltakerloven slår fast at fangst på vår felleseide og viltlevende fisk i norsk farvann skal være forbeholdt norske fiskere. Vi skal ha en fiskereid fiskeflåte. Det her prinsippet er nå sterkt utfordret. Selskaper, som også delvis er utenlandsk eid, har fått dispensasjon fra prinsippet.

Hvis ikke fiskeriforvaltninga begynner å praktisere deltakerloven og havressursloven og man fortsetter å overlata fordeling av kvoter til et privat marked, er vi redd for at det blir vanskelig å argumentere for fritak fra EØS. Hvorfor skal dette markedet være unntatt fri flyt mellom landene hvis det likevel er markedsbasert?

Utvalget har i perioden jobbet jevnt og trutt gjennom Fisk- og kystalliansen, som i tillegg til utvalgets medlemmer består av engasjerte folk fra blant annet ForFinnmark og ForTroms. Fisk- og kystalliansen har en times digitalt møte hver uke. Vi har skrevet mange avisinnlegg, som i størst grad har vært publisert i nordnorske aviser. Vi har ofte

hatt problemer med å komme til nasjonalt, men har etter hvert begynt å slippe til i Nationen og Klassekampen.

Fiskeripolitisk utvalg har også vært pådriver for å arrangere Tromsøkonferansen i 2023 og 2024. Konferansen kom i stand i samarbeid mellom Fisk- og kystalliansen og Motvind Norge.

[Tromsøkonferansen 2023](#): 10. - 12. februar 2023 - Høyspenning i nord, Kampen om krafta, fisken, kysten og vidda.

[Tromsøkonferansen 2024](#): 14. - 16. mars 2024 - Natur og folk i nord - hva skjer?

Fiskeripolitisk utvalg har også fått kontakt med et internasjonalt nettverk gjennom fiskerigruppa i nettverket [Our World Is Not For Sale \(OWINFS\)](#).

7.4 LANDBRUKSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden hatt disse medlemmene: Kjell Erik Brandstadmoen (leder), Einar Frogner, Hildegunn Gjengedal, Ivar Hellesnes, Olaf Gjedrem, Marielle De Roos, Oddrun Årflot, Henning Røyneberg (til september 2024) og Malin Solberg (fra september 2024). Torbjørn Tufte har vært observatør. Sekretær har vært Morten Harper.

Utvalget har hatt 7 møter, både fysiske møter og fjernmøter. Det har i tillegg vært en del kontakt om saker fortløpende på epost. Utvalget har blant annet befattet seg med de høye strømprisenes konsekvenser for matforedlingsindustrien, bondeopprøret i EU, Østerrikes jordbrukspolitikk som EU-medlem, EU-regler som vil redusere holdbarhetstiden på egg, norsk matberedskap og problemstillinger omkring økt import av landbruksvarer fra EU (artikkel 19). Utvalget har gitt innspill til Nei til EUs høringssvar om genteknologi (NOU 2023:18) og EØS-utredningen (NOU 2024:7). Landbruk er et tema i Folkestyreutvalgets rapport «30 år med EØS-avtalen».

Det ble gjennomført landbrukspolitisk konferanse både i oktober 2023 (tema mat i krise, med rundt 40 deltagere) og november 2024 (tema opptrapping for landbruket utenfor EU). Konferansene ble gjennomført på Landbrukets hus i Oslo og ble også strømmet på Nei til EUs facebook.

7.5 KVINNEPOLITISK UTVALG

Kvinneutvalget har følgende mandat: «Kvinnepolitisk utvalg skal jobbe fram kunnskap om konsekvenser av EUs politikk for kvinner. Utvalget skal bidra til å løfte fram kvinneperspektivet i sakene som NTEU jobber med. Kvinnepolitisk utvalg skal arbeide med nettverks- og alliansebygging innenfor Nei til EU og mellom Nei til EU og ulike miljøer og organisasjoner. Utvalget arrangerer årlig kvinnekongress og eventuelt andre kvinnepolitiske møter.

Utvalget rapporterer til styret.»

I 2023 besto utvalget av Reidun Heggen Berntsen (leder), Helle Hagenau, Victoria E. Andal, (tidligere representant fra UmEU), Julie Isabell Løvdal, Åshild Pettersen, Bente Tømmerdal. Birgith Gellein og Anne Marit Svenneby trakk seg på første utvalgsmøte i 2023. Turid Thomassen og Anita Utsola tiltrådte utvalget fra utvalgsmøtet 14.02. Tone Berg og Kari Mette Singstad tiltrådte fra 25.04. Eline Prestbakk (UmEU) tiltrådte fra 13.06.

I 2024 besto utvalget av Reidun Heggen Berntsen (leder), Helle Hagenau, Victoria E. Andal, Julie Isabell Løvdal, Bente Tømmerdal, Turid Thomassen, Anita Utsola, Tone Berg og Kari Mette Singstad og Eline Prestbakk (UmEU).

Til og med kvinnekongressen 19.10.2024 var Lill Fanny Sæther sekretær for utvalget.

Listen med fylkesstyrenes kvinnekontakter ble oppdatert ved behov i hele perioden.

Årshjulet som ble opprettet i 2022, ble videreført i perioden.

I hele perioden har utvalget hatt EUs helsepolitikk og helseunion og betydningen dette har for Norge og på kvinners helse og helsetilbud på dagsorden. På utvalgsmøtet 12.12.2023 ble det vedtatt at Kari Mette Singstad, Reidun Heggen Berntsen og Turid Thomassen skulle samarbeide om et notat om dette temaet.

2023

Det ble avholdt 11 utvalgsmøter i 2023.

På utvalgsmøtet 10.01.2023 holdt Julie Isabel Løvdahl et innlegg om sin rapport om jernbanen og jernbanepolitikk, 'En perfekt avsporing. Norsk jernbane fra transportør til supermarked', skrevet for 'For velferdsstaten.

På utvalgsmøtet 14.02. informerte redaktør for NtEUs nettside, Sindre Humberset, om NtEUs informasjons- og kommunikasjonsstrategi sett i kvinneperspektiv inkl. kvinnerepresentasjon.

8. mars 2023: Parolen fra i 2022 ble også brukt i 2023, 'Kjerringer mot at EU skal styre strømmen'. Paroleforslaget ble sendt til kvinnekontaktene og fylkeslederne. Leserbrevet fra 2022 ble oppdatert og sendt NtEU sentralt, fylkeslagene, kvinnekontaktene, Klassekampen, Nasjonen og Dagsavisen. NtEUs logo ble rykket inn i Klassekampens felles 8. mars-annonse.

1. mai 2023: NtEUs logo var med i fellesannonsen i Klassekampen. Uttalelsen laget til landsmøtet høsten 2022 ble justert og sendt til fylkene og kvinnekontaktene med oppfordring om å spre den. Den ble også lagt på nettsida og på NtEUs Facebook-side.

Kvinnekongressen 11. november 2023: «Pusher EU dårlig helse og fattigdom?»

Det var 30 deltagere ikke inkludert innledere og musikere. Kongressen fant sted i Røde kors kongressesenter. Diskusjonene om innholdet og forberedelsene begynte allerede

på det første utvalgsmøtet 10. januar og ble diskutert på alle utvalgsmøter fram til konferansen ble arrangert.

Informasjon om konferansen ble spredt innad i NtEU, til fylker og kvinnekontakter, pluss et utall organisasjoner og enkeltpersoner. Konferansen ble lagt på nettsiden og på Facebook og invitasjon ble sendt til alliansepartnere, nei-partiene, ungdomspartiene, kvinneorganisasjonene, inkl. Bunadsgeriljaen, Kvinnefronten, Ottar, partienes kvinneorganisasjoner o.a.

Program og innledere: Bente Tømmerdal, om fattigdom i Norge. Helene Bank skulle opprinnelig holde innlegg om fattigdom i EU, men hun hadde dessverre forfall. Lill Fanny Sæther holdt i stedet et innlegg om sin bok, Hvordan min mor overlevde holocaust. Ann-Selena Lidenskov Cailloux, Folkebevegelsen mod EU, Danmark, om utfordringer mht. kvinnehelse og fødetilbud i Danmark og i EU. Margaret Eide Hillestad, leder Oslo Senterkvinner, om EUs helseunion i historisk perspektiv, inkludert spørsmål relatert til pandemien. Aurora Eck Nilsen, SVs kvinneutvalg, om kvinners helse og helsetilbud, og SVs syn på EUs helseunion og Kvinnehelseutvalgets innstilling. Det ble vist en teaser til filmen, Bunadsgeriljaen, forut for visningen på Oslo kinoene. Kulturinnslag ved det politiske folkemusikkbandet fra Bergen, Albert og Elise. Deltakerne var invitert til felles middag til selvkost etter konferansen. Mange deltok.

Deltagerne på kvinnekonferansen laget en plakat-aksjon med slagord mot vold mot kvinner som ble lagt ut på NtEUs Facebook-side med mulighet for å like og dele.

Utvalget sendte et innspill til FOKUS i forbindelse med Handlingsplan for kvinners rettigheter og kjønnslikestilling. Norges utenriks- og utviklingspolitikk (2023–2030) «En rettferdig verden er en likestilt verden». Utvalget fulgte også FOKUS' oppfordring om å sende sitt svar til UD.

Uttalelse fra utvalget i forbindelse med rådsmøtet 18.–19. november: Uttalelsen om fattigdom og gapet mellom fattige og rike i EU fra Kvinneutvalget ble enstemmig vedtatt på NtEUs rådsmøte.

FNs internasjonale dag om vold mot kvinner, 25. november. Aksjonen i forbindelse med den internasjonale dagen mot vold mot kvinner den 25. november var vellykket.

2024

Inntil landsmøtet 2024 var det avholdt ti utvalgsmøter. Alle møtene foregikk på Teams.

I tillegg er to møter til planlagt i 2024, ett i november, etter at årsmeldingen er innlevert, og ett i desember.

Tone Berg trakk seg fra utvalget den 12.03. Anita Utsola trakk seg den 14.05.

Lill Fanny Sæther meddelte på møtet 13.08. at hun trekker seg som sekretær etter årets kvinnekonferanse.

8. mars 2024: På utvalgsmøtet i januar ble 8. marsparolen «Ja til kvinnehelse – Nei til EUs helseunion» vedtatt. Fylkeslagene og kvinnekontaktene fikk e-post om parolen og ble oppfordret til å markere dagen. Det ble laget noen linjer om markeringen på nettsiden og på Facebook.

På utvalgsmøtet 9. april innledet Ingunn Gjerstad, medlem av folkestyreutvalget og leder av LO i Oslo, om Folkestyrerapporten «30 år med EØS-avtalen 2024». Hun var innom de fleste utfordringene med EØS-avtalen som omtales i rapporten.

1. mai 2024: Gjennom fylkeslagene oppfordret utvalget medlemmene i NtEU å engasjere seg og bære plakater med kvinneperspektiv, og Turid Thomassen laget en kort appell som ble sendt fylkene og kvinnekontaktene og lagt på nettsiden og Facebook. Appellen ble sendt til Alltinget som tok den inn.

Kvinnekonferansen 26. oktober 2024: Konferansen som arrangeres i i Røde kors konferansesenter har tittelen, «Kvinner under press – EUs rolle i fattigdomsbekjempelse og flyktning- og asylpolitikken». Det var 31 påmeldte pr. 04.10.

Diskusjonene om innholdet og forberedelsene begynte allerede på det første utvalgsmøtet 9. januar og ble diskutert på alle utvalgsmøter fram til konferansen ble arrangert.

Det ble sendt informasjon om konferansen i hele NtEU-systemet, til kvinnekontaktene, fylkene, partiene, ungdomspartiene, samarbeidspartnere, nei-partiene, fagbevegelsen, kvinne- og miljøorganisasjoner, andre organisasjoner og enkeltpersoner. Det ble sendt henvendelse til nei-partiene med invitasjon til å delta og de ble også bedt om å hjelpe oss og promotere konferansen. Manifest, Kvinnefronten og Attac ble invitert til å ha stand.

Konferansen ble publisert på nettsiden og Facebook-siden til NtEU. Det ble opprettet Facebook-annonse og sendt e-post om konferansen til alle medlemmer i Oslo og nabofylkene.

Program, innledere og paneldeltagere: Helene Bank om Fattigdom og gapet mellom fattige og rike i EU. Anna-Sabina Soggiu, forfatter av boka, «Vi fattigfolk», vil lese fra boka. Flyktning- og asylpolitikk i EU og Norge, menneskehandel/trafficking i EU og Norge med fokus på kvinner v/Maria Horsfjord, ROSA, Hilde Bjørnstad, Kvinnefronten, og Helga Hustveit, politisk rådgiver i NtEU om «EUs asyl- og flyktningpolitikk».

Organisasjonsbygging – hvordan få med flere kvinner i NtEU? v/Heidi Larsen, AU i NtEU og Bente Løite, Ungdom mot EU, Gruppearbeid om organisasjonsbygging og verving av kvinner. Paneldebatt om kvinner og helse og EUs helseunion. Debattleder: Victoria E. Andal, NtEUs kvinneutvalg. Paneldeltagere: Varaordfører i Oslo, Julianne Ofstad, FrP, Seher Aydar, Rødt, Marian Hussein, SV, Else Mortensen, Norexit, og Helga Hustveit, politisk rådgiver NtEU. Kultur ved gruppa Ohnesorg.

Utvalget vedtok å bruke forslagene som kommer fram i gruppearbeidet som forslag på landsmøtet til NtEUs handlingsplan og en ev. uttalelse, om de egner seg. Bruk av resultatet av gruppearbeidet, ut over landsmøtet, diskuteres på utvalgsmøtet 10. desember. Deltakerne var invitert til felles middag til selvkost etter konferansen.

Det planlegges en tilsvarende aksjon som i 2023 i forbindelse med den internasjonale dagen mot vold mot kvinner 25. november.

Landsmøteforberedelser: På forrige landsmøte ble det fremmet forslag om vedtektsendringer i Normalvedtekter for fylkeslag når det gjelder kjønnsrepresentasjon. Forslag som medlemmer av utvalget er uenige i. Helle Hagenau gikk igjennom vedtektene og laget et forslag til vedtektsendringer som ble vedtatt i utvalget og sendt vedtektskomitéen. Utvalget har diskutert muligheten for å fremme kvinner til verv.

Mht. arbeidsplanen har utvalget bl.a. foreslått en årlig kvinnekongress, aktivitet i forbindelse med 8. mars samt at det skal utvikles kvinneperspektiv på EU-motstanden og arbeidsplanenes satsingsområder.

Utvalget vedtok å arrangere kvinneformøte med Helle Hagenau som foredragsholder og Lill Fanny Sæther som møteleder. Planlagte temaer: Hvordan landsmøtet fungerer, møtekultur, trygg organisasjon, hvordan tar man ordet, hvordan disponerer man tiden under innlegg osv. I tillegg tas sakene som er fremmet av kvinneutvalget opp for å sikre støtte, spesielt vedtektsendringene.

Utvalget har tatt på seg ansvaret for å skrive utkast til uttalelse om helseunionen til landsmøtet.

Utvalget har vedtatt å være medarrangør på en konferanse 30. november på Cinemateket i Oslo om EUs helseunion. Andre arrangører er Oslo NtEU, Østfold NtEU og faglig utvalg i NtEU.

7.6 KLIMA- OG MILJØPOLITISK UTVALG

Klima- og miljøpolitisk utvalg ble konstituert våren 2023. Den arbeidende del av utvalget består av Ole Kristian Setnes, Oddrun Årflot, Morten Harper, Margrethe Sem og Siri Nicolaisen.

Referansegruppen består av: Atle Forfang Rostad, Frankie Rød, Ole Kvadsheim, Magne Vågsland, Therese Hugstmyr Woie, Anders Ekeland, Hanne Svarstad, Ove Daniel Jakobsen, Sverre Sivertsen, Eivind Salen, Svein Lund, Anne Baardvik, Sofie Axelsen Osland, Hanne Eldby og Martin Haaskjold Inderhaug.

I perioden har den arbeidende delen av utvalget hatt månedlige møter innen temaene fornybar energi og landbruk/havbruk. Disse møtene har hatt overlapp med noen av arbeidsgruppene til Oslo fylkeslag innen energi og landbruk. Det arbeides med å bygge opp en helhetlig forståelse om hvordan EUs Green Deal påvirker Norges klima- og

miljøpolitikk. Morten Harper har ikke deltatt på disse møtene, men har vært tilgjengelig og svart på faglige spørsmål når det har vært behov.

Utvalget publiserte en kronikk i Klassekampen 12.2.2024 som et tilsvarende på Natur og Ungdom syn EUs klimapolitikk. Utvalget har også bidratt med tekstforslag inn til i kapittelet «Konsekvenser for miljø og klima» i Folkestyrerapporten. Det ble særlig gitt bidrag innenfor fornybar energi og temaene hydrogen og ammoniakk, kritiske råvarer, og energisystemet som helhet. Utvalget har samarbeidet med energigruppa til Oslo fylkeslag om dette.

Siden klima og miljø er et stort fagfelt som griper inn i mange sektorer, arbeider utvalget med å bygge opp forståelse hvordan disse store fagområdene henger sammen med EUs klima- og miljøpolitikk og hva en alternativ selvstendig norsk klima- og miljøpolitikk kan være. Referansegruppa har ikke vært aktiv i perioden. Det planlegges å koble den inn i 2025 når en bredere plattform er bygget opp.

7.7 ARBEIDSGRUPPE FOR DIGITAL SJØLRÅDERETT

Arbeidsgruppe for digital sjølråderett ble opprettet med følgende medlemmer: Sofie Axelsen Osland (leder), Ole Kristian Setnes, Ragnar Audunsson og Philip Thingbø Mlonyeni (Attac).

Arbeidsgruppa har i løpet av perioden blitt supplert med Kamilla Østerberg, som er forsker/filosof på NTNU, og som ser på datahandel og etikken knyttet til kjøp og salg av data. Og Therese Svenning, som er rådgiver ved Nasjonalt senter for e-helseforskning.

Mandat:

«Faggruppen for digital sjølråderett skal:

- bygge kunnskap om demokratisk forvaltning av digital teknologi
- søke å få fram kunnskap om temaer som angår norsk digital sjølråderett, EUs digitaliseringspolitikk og konsekvenser den kan ha for Norge gjennom EØS-avtalen
- bygge nettverk med andre politiske organisasjoner, interessegrupper og fagmiljøer som har kunnskap om og jobber med digitaliseringspolitikk»

Gruppa har hatt fire møter i perioden, med gode grunnleggende diskusjoner rundt regulering av digital teknologi. Dessverre har aktiviteten ligget brakk det siste året fordi vi ikke har hatt kapasitet. Gruppa har likevel ambisjoner om å komme i gang igjen så snart som mulig. Dette er et veldig viktig politikkområde hvor det skjer mye i EU.

Sofie Axelsen Osland holdt innledning om digital sjølråderett på styremøte 3. februar 2023.